

dem og troede, at de alle hørte ſammen, ſkjøndt det forekom mig ubegribeligt; men det glæder mig i alt Fald, at dette ikke er Udvalgets Mening, og jeg beklager forſaavidt, at man ikke er kommen ind paa en nærmere Drøftelse i ſaa Henſeende, da ſaa maaffe en Tilnærmelse kunde have viſt ſig mulig. Nu er det vel ſaa, at Udvalget har ment, at det er dette Spørgsmaal om en Kredning, ſom i den Grad er afgjørende, at man ikke kan komme til at tænke paa noget Andet og endmindre behandle noget Andet, naar ikke dette Spørgsmaal er behandlet. Dette ſynes mig at være Grundtanken. Det forekommer mig virkelig, at man under alle Omſtændigheder her giver dette Spørgsmaal en ganſke utrolig og overdreven Betydning. At det kan have Betydning og ſtor Betydning, kan maaffe indrømmes; men man kan dog umulig tillægge det den Betydning, at man ſaa at ſige ſkulde blive i den Grad blændet af Glansfen deraf, at man ikke ſkulde kunne ſe paa alle de mange Spørgsmaal, ſom dog ellers ſtaa i Forbindelse med Skolen, og ſom kunne være overordentlig vigtige. Man har talt meget varmt, overordentlig varmt, overmaade veltalende om Betydningen af denne Optagelse af det Oldnordiffe ſom en tredie Retning og Afdeling af den lærde Skole. Jeg vil nu ingenlunde ſvinge mig ſaa høit tilveirs, ſom det fra flere Sider er ſket i denne Sag; jeg mener ligeoverfor den ærede Ordfører, at, uagtet vi ere ſmaa, og derfor ikke kunne ſaa nogen Betydning i den ſtørre Civilisation og den ſtørre Kulturverden, og vi derfor efter hans Mening maa indſkrænke os til vort Eget, ſaa har Danmark dog virkelig et Navn i den ſtørre Kultur. Jeg tror, at vore gamle Skoler netop ere de, der have frembragt en Drøfted, en Raſt, en Madvig og de Andre, der ſtaa ſom de, der netop føre an i den ſtøre Civilisation, og jeg mener, at det dog ikke ſynes nødvendigt at kaſte denne Opgave overbord eller anſe den for ſaa ringe; jeg tror ogſaa, at man maa kunne ſige, at ſelv om der lægges Vægt, ja lægges endnu meget mere Vægt paa de klaſſiffe Sprog, end der nutildags gjøres, har dog det, vi ville kalde den virkelig nordiffe Land og danſke Land, præg-

tigt kunne trives deved, hvad min ærede Ven (Kofod) ſyntes at tvivle om. Han citerede Enorre Sturleſen. Jeg mener, at Saxo Grammaticus levede paa en Tid, ſom man ikke betragtede ſom den ſteſte i danſk Retning, en Periode, man endog fortrinsviſ har fremhævet i den Retning, og jeg tager viſt ikke feil i, at han ſkrev paa Latin; men den danſke Mand kunde godt trives derved og gav ſig ogſaa Vidneſbyrd i de meſt glimrende Bedrifter, ſom vor Hiſtorie kan opviſe. Men, ſom ſagt, naar vi komme bort fra diſſe Sider og komme lidt længere ned ved Jorden, og vi da betragte det, hvorom der egentlig er Spørgsmaal, ſaa veed jeg ikke rettere, end at man godt kan tage ſit Udgangspunkt ved at holde ſig til de Citater, ſom det ærede Medlem for Bornholm (Kofod) fremkom med, af en høit anſet, jeg vil ikke ſige: „fortræffelig“ Mand, ſkjøndt det, hvis man ikke ſkal bruge Ordet „fortræffelig“, og tage alle Følgerne deraf, vil virke paa at afkorte Forhandlingerne her, thi jeg tror da ikke, at Mange ville have Mod til at tage Ordet herefter, naar det er gaaet ſaaledes med Ordet „fortræffelig“, der efter at have ſaaet ſaa god Borgerrret ſom det har, dog ikke maa anſes for berettiget. Hvad er det da, denne Mand har ſagt, efter hvad det ærede Medlem oplæſte? Det er ſom beſkjendt en meget miſlig Sag at oplæſe Citater af ſtøre Værker. Jeg hørte meget nøie efter, og jeg forudsætter, at det var det Bedſte, ſom det ærede Medlem kunde finde for ſin Sag, thi det er menneſkeligt, at man i ſaa Tilfælde tager det, ſom paſſer bedſt. Men her er dog egentlig ikke fra denne Mand Side ſagt Andet end, at det Oldnordiffe er for den lingviſtiffe Vidneſkabelighed af ſamme Betydning ſom de klaſſiffe Sprog; han udtalte meget beſtemt dette, at i lingviſtiff Henſeende, for den ſprogellige Vidneſkab spillede det Oldnordiffe ſamme Rolle ſom det klaſſiffe. Men derom er jo ikke Tale. Her er Tale om at ſtille det paa en ganſke anden Maade, ſom Baſis for en hel Skoles Retning, og da kommer virkelig ganſke andre Spørgsmaal frem. Det er juſt ikke det, N. M. Peterſen har håbt for Die; det fremgaar aldeles tydeligt af, hvad han har ſagt, og ſom blev